

INCHÁILITHEACTH CHUN DUL SAN IOMAÍOCHT AGUS SRIANTA ÁIRITHE AR INCHÁILITHEACTH

Is gá d'iarrthóirí na critéir seo a leanas a chomhlíonadh:

- (a) A bheith ina saoránach den Limistéar Eorpach Eacnamaíoch (LEE). Is iad na tíortha atá sa Limistéar Eorpach Eacnamaíoch ná Ballstáit an Aontais Eorpaigh mar aon leis an Íoslainn, Lichtinstéin agus an Iorua; nó
- (b) A bheith ina saoránach den Ríocht Aontaithe (RA); nó
- (c) A bheith ina saoránach den Eilvéis de bhun an chomhaontaithe idir an tAontas Eorpach agus an Eilvéis maidir le saorghluaiseacht daoine; nó
- (d) A bheith ina saoránach neamh-LEE a bhfuil víosa stampa 4 acu; nó
- (e) A bheith ina nduine dá ndámhadh cosaint idirnáisiúnta faoin Acht um Chosaint Idirnáisiúnta 2015 nó aon bhall teaghlaigh atá i dteideal fanacht sa Stát mar thoradh ar athaontú teaghlaigh agus a bhfuil víosa stampa 4 acu; nó
- (f) A bheith ina nduine nach saoránach LEE iad a bhfuil leanbh cleithiúnach acu atá ina saoránach de bhallstát LEE nó den Ríocht Aontaithe nó den Eilvéis, a bhfuil cónaí orthu ann agus a bhfuil víosa stampa 4 acu.

Chun cáiliú, ní mór d'iarrthóirí ceann amháin de na critéir shaoránachta thuas a chomhlíonadh faoi dháta aon tairisceana poist.

An Scéim Dreasachtaí Luathscoir (ISER)

Is coinníoll den Scéim Dreasachtaí Luathscoir (ISER), mar atá leagtha amach i gCiorclán 12/09 ón Roinn Airgeadais, go bhfuil toirmeasc ar dhaoine a théann ar scor faoin scéim sin cur isteach ar phost eile san fhostaíocht nó san earnáil chéanna. Dá bhrí sin, ní ceadmhach do dhaoine atá ar scor den sórt sin cur isteach ar an bpost seo.

Ciorclán na Roinne Sláinte agus Leanaí (7/2010)

Le Ciorclán 7/2010 ón Roinn Sláinte dar dáta an 1 Samhain 2010, tugadh isteach an Scéim Spriocdhírthe um Luathscor Deonach (VER) agus an Scéim Iomarcaíochta Deonaí (VRS). Is coinníoll é den scéim VER nach mbeidh daoine a bhaineann leas as an scéim incháilithe le haghaidh athfhostaíochta san earnáil sláinte poiblí ná san earnáil seirbhíse poiblí i gcoitinne, ná in aon chomhlacht atá maoinithe i bpáirt nó ina iomláine ag an Státchiste. Beidh feidhm ag an toirmeasc céanna orthu siúd a bhaineann leas as VRS, ach amháin nach mairfidh an toirmeasc ach ar feadh tréimhse 7 mbliana agus go gcaithfear formheas a fháil ón Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe ina dhiaidh sin le fillleadh ar aon fhostaíocht. Níl daoine a bhain leas as ceachtar den dá scéim sin incháilithe chun dul san iomaíocht sa chomórtas seo.

Comhaontú Comhchoiteann: Íocaíochtaí Iomarcaíochta le Fostaithe sa tSeirbhís Phoiblí

Le litir dar dáta an 28 Meitheamh 2012 ón Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe chuig Oifigigh Phearsanra tugadh isteach Comhaontú Comhchoiteann, le héifeacht ón 1 Meitheamh 2012, a comhaontaíodh idir an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe agus Coiste Seirbhísí Poiblí Chomhdháil na gCeardchumann maidir le hÍocaíochtaí

Iomarcaíochta ex-gratia le fostaithe sa tSeirbhís Phoiblí. Is Coinníoll den Chomhaontú Comhchoiteann é, maidir le daoine a bhaineann leas as an gcomhaontú, nach mbeidh siad incháilithe le haghaidh athfhostaíochta sa tseirbhís phoiblí ag aon chomhlacht seirbhíse poiblí (arna shainiú ag na hAchtanna um Bearta Airgeadais Éigeandála ar Mhaithe le Leas an Phobail 2009 – 2011) ar feadh tréimhse 2 bhliain ó chríoch na fostaíochta. Ina dhiaidh sin beidh toiliú an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe de dhíth roimh athfhostaíocht a dhéanamh. Beidh ar dhaoine a bhain leas as an scéim sin agus a d'fhéadfadh a bheith rathúil sa chomórtas seo a chruthú go bhfuil siad incháilithe (go bhfuil an tréimhse neamh-incháilitheachta thart) agus beidh toiliú an Aire de dhíth sular féidir leo glacadh le haon fhostaíocht le comhlacht seirbhíse poiblí.

Dearbhú

Éileofar ar iarratasóirí a dhearbhú ar bhain siad leas roimhe seo as an scéim dreasachtaí luathscoir de chuid na seirbhíse poiblí agus/nó as an gcomhaontú comhchoiteann thuasluaite. Beidh sé de cheangal ar iarratasóirí freisin a dhearbhú má fuair siad aon teidlíocht ar shochar pinsin Seirbhíse Poiblí (mar íocaíocht nó caomhnaithe) ó aon fhostaíocht eile de chuid na Seirbhíse Poiblí agus/nó i gcás ina bhfuair siad íocaíocht in ionad i leith seirbhíse in aon fhostaíocht de chuid na Seirbhíse Poiblí.

Aoisliúntas agus Scor

Cuirfear ar fáil don iarrthóir a n-éireoidh leo na téarmaí agus coinníollacha cuí aoisliúntais a bheidh i réim i Leabharlann Náisiúnta na hÉireann tráth a dtairgfear an ceapachán dóibh. De ghnáth, agus ach amháin i gcás iarrthóirí a d'oibrigh i bpost inphinsin (téarmaí nach faoin scéim aonair iad) sa tseirbhís phoiblí le linn na 26 seachtain roimh an gceapachán (féach alt d anseo thíos), ciallaíonn sé seo go dtairgfear an ceapachán ar bhonn ballraíochta i Scéim Aonair Pinsean na Seirbhíse Poiblí (“an Scéim Aonair”).

Is iad seo a leanas na príomhfhorálacha a ghabhann le ballraíocht sa Scéim Aonair:

a. Aois Inphinsin

Is é 66 bliain d'aois (le hardú go 67 agus 68) an aois íosta a thiocfaidh an pinsean chun a bheith iníochta i gcomhréir le hathruithe ar aois an Phinsin Stáit.

b. Ní mór do bhaill Scéim na hAoise Scor dul ar scor ag aois 70.

c. Laghdú Pinsin

Má bhí an ceapaí fosaithe sa Státseirbhís cheana féin agus má tá pinsean ón Státseirbhís á fháil acu, beidh feidhm ag na gnáthrialacha laghdaithe. Sa chás go raibh an duine ceaptha fostaithe sa Státseirbhís cheana féin agus pinsean bronnta orthu mar chuid de shocruithe luathscoir dheonaigh (ach amháin daoine a ghlac páirt sa Scéim Dreasachtaí Luathscoir (ISER) nó faoi Chiorclán 7/2010 VER/VRS de chuid na Roinne Sláinte, nach bhfuil incháilithe chun dul san iomaíocht sa chomórtas seo mar atá leagtha amach thuas), cuirfear deireadh leis an teidlíocht chun an phinsin sin le héifeacht ó dháta an athcheapacháin. Déanfar socruithe speisialta, áfach, chun seirbhís a thug an duine ceaptha roimhe sin a mheas chun críche aon aoisliúntais a d'fhéadfadh a mbeadh an té a cheapfar incháilithe dó amach anseo. Má bhí an duine ceaptha fostaithe sa Státseirbhís

nó sa tSeirbhís Phoiblí cheana féin, tabhair faoi deara go ndéantar foráil san Acht um Pinsin na Seirbhíse Poiblí (an Scéim Aonair agus Forálacha Eile), 2012, chun laghdú pinsin a shíneadh d'fhostaithe sa Státseirbhís agus sa tSeirbhís Phoiblí a dhéantar a athfhostú sa chás go bhfuil pinsean Seirbhíse Poiblí á íoc. Tháinig an fhoráil sin leis an laghdú i bhfeidhm ar fud na seirbhíse poiblí níos leithne ar an 1 Samhain 2012. D'fhéadfadh sé go mbeadh impleachtaí ag an bhforáil sin ar phinsean duine a cheapfaí sa phost seo a bhfuil pinsean Státseirbhíse nó Seirbhíse Poiblí á fháil acu faoi láthair nó a bhfuil pinsean caomhnaithe Státseirbhíse nó Seirbhíse Poiblí caomhnaithe acu a thiocfadh i ngníomh le linn dóibh a bheith fostaithe sa phost seo.

SCÉIM LUATHSCOR DO MHÚINTEOIRÍ DE CHUID NA ROINNE OIDEACHAIS AGUS SCILEANNA

Ciorclán 102/2007

Thug an Roinn Oideachais agus Scileanna Scéim Luathscoir do Mhúinteoirí isteach. Is coinníoll é den Scéim Luathscoir, gan na cásanna a leagtar amach in Alt 10.2 agus 10.3 de dhoiciméid na gcioclán lena mbaineann a áireamh, agus leis na heisceachtaí sin amháin, má ghlacann múinteoir le luathscor faoi Shnáithe 1, 2 nó 3 den scéim seo agus má thosaíonn siad i bhfostaíocht d'aon chineál agus in aon earnáil den tseirbhís phoiblí arís dá éis sin, cuirfear stop láithreach le híocaíochtaí pinsin leis an duine sin faoin scéim. Atosófar den pinsean a íoc, más ea, ar chríoch na fostaíochta sin nó ar 60ú breithlá an duine sin, cibé acu is déanaí, ach ar a atosú, bunófar an pinsean ar sheirbhís inríofa iarbhír an duine sin mar mhúinteoir (i.e. ní cuirfear na blianta breise a deonaíodh roimhe seo san áireamh agus an íocaíocht phinsin á ríomh).

Scor de dheasca Drochshláinte

Tabhair faoi deara, le do thoil, i gcás ina bhfuil duine imithe as oifig ó chomhlacht de chuid na Státseirbhíse nó na Seirbhíse Poiblí ar fhorais drochshláinte, go bhféadfadh a bpinsean ón bhfostaíocht sin a bheith faoi réir athbhreithnithe de réir rialacha scoir drochshláinte laistigh de scéim pinsin na fostaíochta sin.

d. Iarfhostaithe sa tSeirbhís Phoiblí

Cé go mbaineann na gnáth-thearmaí pinsin atá leagtha amach thuas le ballraíocht sa Scéim Aonair, d'fhéadfadh sé nach mbeadh feidhm ag an scéim sin ar dhaoine áirithe. Tá na sonraí uile maidir leis na coinníollacha a bhfuil feidhm acu i dtaobh cibé acu an bhfuil fostaí sa tseirbhís phoiblí ina mball den Scéim Aonair nó nach bhfuil le fáil san Acht um Pinsin na Seirbhíse Poiblí (an Scéim Aonair agus Forálacha Eile), 2012. Is é an príomhchás eisceachta atá ann (i gcomhthéacs an chomórtais seo agus go ginearálta), áfach, ná i gcás iarrthóir rathúil a d'oibrigh i gcáil inphinsin sa tseirbhís phoiblí (téarmaí nach faoin scéim aonair iad) le linn na 26 seachtain roimh an gceapachán, nach n-éireodh leo de bheith ina mball den Scéim Aonair go hiondúil. Sa chás seo, thabharfaí deis dá leithéid d'iarrthóir ballraíocht a ghlacadh sa scéim pinsin do státseirbhísigh neamhbhunaithe ("An Scéim Pinsin d'Fhostaithe Stáit Neamhbhunaithe"). Chiallódh sé seo go mbeadh feidhm ag na forálacha laghdaithe faoi (c) thuas, agus anuas air sin go mbeadh iarmhairtí ann i leith fabhrú pinsin, mar a leagtar amach anseo thíos:

e. Fabhrú Pinsin

Beidh feidhm ag teorainn 40 bliain ar an tseirbhís iomlán is féidir a áireamh i leith pinsin i gcás ina raibh duine ina mball de níos mó ná scéim pinsin seirbhíse poiblí amháin roimhe seo. Tháinig an teorainn 40 bliain seo, a ndéantar foráil di san Acht um Pinsin na Seirbhíse Poiblí (an Scéim Aonair agus Forálacha Eile), 2012, in éifeacht ar an 28 Iúil, 2012. D'fhéadfadh impleachtaí a bheith i gceist leis seo do dhuine ar bith a cheapfaí agus a bhfuil cearta pinsin faighte acu ó fhostaíocht sa tSeirbhís Phoiblí roimhe seo.

f. Asbhaint a Bhaineann le Pinsean

Beidh an ceapachán seo faoi réir asbhaint a bhaineann le pinsean de réir an Achta um Bearta Airgeadais Éigeandála ar Mhaithe le Leas an Phobail, 2009.

Le tuilleadh eolais a fháil maidir leis an Scéim Pinsean Seirbhíse Poiblí Aonair d'Fhostaithe sa tSeirbhís Phoiblí, féach an láithreán gréasáin seo a leanas: <http://www.per.gov.ie/pensions>.

SICRÉIDEACHT, RÚNDACHT AGUS CAIGHDEÁIN IOMPAIR:

Sicréideacht agus Ionracas Oifigiúil

Le linn théarmaí an chonartha, beidh an t-oifigeach faoi réir fhorálacha an Achta um Rúin Oifigiúla, 1963, arna leasú ag na hAchtanna um Shaoráil Faisnéise, 1997 agus 2003. Toileoidh an té a cheapfar nach nochtfaidh siad do thríú páirtithe aon eolas rúnda le linn nó tar éis na tréimhse fostaíochta.

Cód Caighdeán agus Iompraíochta na Státseirbhíse

Beidh an té a cheapfar faoi réir Chód Caighdeán agus Iompraíochta na Státseirbhíse.

Dea-Cháil

Is gá go mbeadh dea-cháil ar iarrthóirí ar an bpost agus ar an té a cheapfar.

An tAcht um Eitic in Oifigí Poiblí, 1995

Beidh feidhm ag na hAchtanna um Eitic in Oifigí Poiblí, 1995, nuair is cuí, maidir leis an gceapachán seo.

Saoire Bhreiteachta

Íocfar pá le linn neamhláithreachta breiteachta atá deimhnithe i gceart, ar choinníoll nach bhfuil aon fhianaise ann go bhfuil míchumas buan ann le haghaidh seirbhíse, ar bhonn pro rata, de réir fhorálacha na gcioclán a rialaíonn saoire bhreiteachta.

Is gá d'oifigigh a bheidh ag íoc ÁSPC ag ráta Aicme A sainordú a shíniú a thabharfadh údarás don Roinn Coimirce Sóisialaí aon sochar dlite faoi na hAchtanna Leasa Shóisialaigh a íoc go díreach le Leabharlann Náisiúnta na hÉireann. Beidh íocaíocht le linn breiteachta faoi réir ag an gceapaí a dhéanann na héilimh riachtanacha ar shochar árachais

shóisialaigh go díreach leis an Roinn Coimirce Sóisialaí laistigh de na teorainneacha ama riachtanacha.

Fógra tábhachtach:

Níl sa mhéid thuas ach na príomhchoinníollacha seirbhíse agus ní hionann iad agus liosta uileghabhálach de na téarmaí agus coinníollacha fostaíochta uile, a leagfar amach sa chonradh fostaíochta a chomhaontófar leis an té a cheapfar.